

Informacja o postępowaniu mediacyjnym w sprawach rodzinnych, o rozwód i separację

Mediacja jest dobrowolną, poufną metodą rozwiązywania sporu, w której strony konfliktu lub sporu, z pomocą bezstronnego i neutralnego mediatora, samodzielnie dochodzą do porozumienia. Tematy omawiane w toku mediacji zależą od woli jej uczestników. Przedmiotem uzgodnień mogą być sprawy dotyczące: pojednania małżonków, ustalenia warunków rozstania, sposobu sprawowania władzy rodzicielskiej, kontaktów z dziećmi, zaspokojenia potrzeb rodziny, alimentów, a także sprawy majątkowe i mieszkaniowe. W sposób ugodowy można też uregulować np. wydanie paszportu, wybór kierunku edukacji dziecka, kontakty z dalszą rodziną lub zarząd majątkiem dziecka.

Korzyści z mediacji

- Mediacja sprzyja obniżeniu poziomu negatywnych emocji oraz zrozumieniu potrzeb własnych i drugiej osoby, a przez to zmniejsza obciążenie psychiczne związane z sytuacją konfliktową.

Jak sprawa trafia do mediacji?

- Mediacja może być prowadzona przed wniesieniem sprawy do sądu albo po wszczęciu postępowania - na podstawie postanowienia sądu.
- W każdym wypadku warunkiem prowadzenia mediacji jest zgoda stron.
- Każda ze stron może złożyć wniosek o przeprowadzenie mediacji na każdym etapie postępowania sądowego.

Kto decyduje o wyborze mediatora?

- Mediatora wspólnie wybierają strony albo wyznacza go sąd, biorąc pod uwagę w pierwszej kolejności osoby z listy stałych mediatorów.

Jak długo może trwać mediacja?

- Postępowanie mediacyjne, do którego doszło na podstawie postanowienia sądu nie powinno trwać dłużej niż 3 miesiące, jednak na zgodny wniosek lub z innych ważnych powodów mediacja może zostać przedłużona, jeżeli będzie to sprzyjać ugodowemu załatwieniu sprawy.

Jak przebiega mediacja?

- Po otrzymaniu postanowienia sądu, mediator kontaktuje się ze stronami, ustalając termin i wskazując miejsce spotkania.
- Mediator wyjaśnia zasady i przebieg postępowania mediacyjnego oraz pyta, czy strony wyrażają zgodę na mediację.
- Mediacja jest rozmową stron w obecności mediatora. Mogą się także odbywać indywidualne spotkania mediatora z każdą ze stron.
- Strony mogą zrezygnować z udziału w mediacji.
- Mediacja jest poufna. Mediator nie może udostępniać informacji z mediacji osobom trzecim. Protokół z mediacji nie zawiera żadnych ocen ani stanowisk stron.
- Mediator nie może być świadkiem co do faktów, o których dowiedział się w związku z prowadzeniem mediacji, chyba że strony zwolnią go z obowiązku zachowania tajemnicy.

W jaki sposób może zakończyć się mediacja?

- Mediacja może zakończyć się zawarciem wspólnie wypracowanej ugody, którą podpisują strony.
- W sprawie rozwodowej i o separację mediacja może zakończyć się pojednaniem lub porozumieniem małżonków, bądź wypracowaniem zgodnych stanowisk procesowych. Stanowią one podstawę dla rozstrzygnięcia sprawy przez sąd.
- Mediator doręcza stronom odpis protokołu.
- Mediator przekazuje sądowi protokół oraz ugodę, o ile została zawarta.
- Zatwierdzona przez sąd ugoda ma moc prawną ugody zawartej przed sądem i kończy postępowanie.
- Sąd nie zatwierdzi ugody jeśli jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa, a także gdy jest niezrozumiała lub zawiera sprzeczności.
- Jeśli ugoda której nadano klauzulę wykonalności nie została wykonana, można skierować jej wykonanie do egzekucji komorniczej.
- W przypadku braku ugody, strony mogą dochodzić swoich praw w postępowaniu sądowym.

Ile kosztuje mediacja?

Koszty mediacji ponoszą strony. Są one zazwyczaj ponoszone po połowie, chyba że strony ustalą inny sposób rozliczeń.

Strona może złożyć wniosek o zwolnienie od kosztów mediacji.

Niezależnie od wyniku sprawy, sąd może nałożyć na stronę obowiązek zwrotu kosztów wywołanych oczywiście nieuzasadnioną odmową udziału w mediacji.

Jeśli dojdzie do zawarcia ugody przed rozpoczęciem rozprawy, strona otrzyma zwrot 100% opłaty sądowej.

Jeśli do zawarcia ugody przed mediatorem dojdzie na późniejszym etapie procesu (po rozpoczęciu rozprawy), strona otrzyma zwrot 75% opłaty sądowej.

W sprawie o rozwód lub separację, jeżeli dojdzie do pojednania się stron przed sądem I instancji i cofnięcia pozwu, strona otrzymuje zwrot 100% opłaty sądowej, którą zapłaciła wnosząc sprawę do sądu. Jeżeli pojednanie się stron nastąpiło przed zakończeniem postępowania przed sądem II instancji, strona otrzymuje zwrot 50% uiszczonych opłat od apelacji.

W przypadku mediacji pozasądowej wysokość wynagrodzenia mediatora wynika z cennika ośrodka mediacyjnego lub strony uzgadniają je razem z mediatorem przed rozpoczęciem mediacji.

Ostatnia aktualizacja: 20/05/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.